

ויצאת תורת השבת

בס"ד | שנה שנייה | פרשת חיי שרה תשפ"ד | עלון מס' 56

הבית לכוון את השעה שהוא נוהג לשוב מביהכ"נ מדי יום ביומו, נשלחה ע"י אמה לעלות לביהכ"נ שמעל דירתם לברר פשר הדבר. והנה היא יוצאת מפתח ביתה, עולה במדרגות הפונות לחצר הגדולה, ורואה את אביה עומד ודולה מים מהבאר וממלא הדליים שליד הבאר, כשלידו עומדים שני זאטוטים, כבני שש או שבע, המעבירים חצאי או רבעי דליים הביתה, מריקים אותם וחוזרים חלילה [חוזרים חלילה = ביטוי לדבר החוזר על עצמו שוב ושוב. כגלגל מסתובב למשל].

"אבא, כלום 'שואב המים' של השכונה נהיית?", פונה היא אליו בשוכבות של ילדות. "אל נא בתי", עונה לה אביה, "חוזר הייתי מבית הכנסת ורואה ילדים פעוטים של ת"ח עני עומדים ושואבים מים מהבור תוך התכופות מסוכנת, ושאלתים: 'למה ניסים, שואב המים, אינו דולה לכם?'. והשיבו שאין להם במה לשלם לו. - וואי אבא ואמא?"

- "האבא חולה בשפעת חזקה. ואמא יולדת היא, ואין לנו טיפת מים בקנקן".

כששמעתי כך חלצתי תפילין, פשטתי טליתי והוצאתי מידם החבל והדלי, ואני שואב להם, כי איככה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא אותם ואחריש מן הצד כלא רואה?!"

"ומה יאמרו הבריות", שאלתי לאבא, "שנהיית שואב מים? כלום זה לפי כבודך?"

"ומה יאמרו בשמים, ענה אבא ז"ל, 'יושב לו הלה וסועד פת שחרית במנוחה, וילדי ישראל בני עניים מסכנים נפשם להביא טיפת מים לאביהם החולה ואמם היולדת?!'"

מרחן רבי חיים עוזר זצוק"ל היה גאון בחסד. סיפר רבי גבריאל סמוטני שבזמן המלחמה ברח לוויילנה ולא היו לו מכרים, ונכנס לבית מדרש והתיישב ללמוד בלי אוכל ושתיה וללא מקום לינה. בלילה ניגש אליו יהודי ואומר

לו: "שלום עליכם", ושאלו האם הוא מסודר באוכל ובשינה. הוא ענה לו: "אין לי כלום".

הוציא אותו יהודי סכום כסף גדול, נתן לו ואמר: "זה בינתיים להוצאות שאתם צריכים לכמה שבועות. אני שלוחו של ר' חיים עוזר...".

הוא שלח אנשים לכל חלקי העיר ללכת אל בתי המדרש לראות אם יש יהודי שאין לו לאכול ושאלו לו מקום לישון ונתן להם כסף לצורך זה. [מתוך הספר 'אוצר הידיעות השלם']

מה יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב (ד,ג)

לא נוכל דבר אליך רע או טוב - לא הסתירה ולא הבניין תלוי ברצוננו, כי בעל כרחנו [יקרה הדבר בין אם אנו] רוצים או לא רוצים, כי הקב"ה עשה, שהיכולת בידו. (רשב"ם)

אכן, 'מה יצא הדבר' ובכל העניינים 'רצון אבינו שבשמים', הוא אשר יקום ויהיה, ובפרט בענין השידוכים, כי הזיווג שהוכרז מן השמים יעלה ויבוא, ויצא לפועל בזמן שגזר הבורא, ובאופן שגזר הבורא, ואם כן 'דאגה מנין?!'

גמילות חסדים

והיה הנער אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני (כד, יד)

מידת גמילות חסדים היא אחת מג' מידות המאפיינות את עם ישראל (יבמות עט:). כי כשהאבות והאמהות של כלל ישראל מושלמים במידה זו, אין פלא שזה נשאר בגנים של בני האומה. ***

אחד מ'בעלי הבתים' בדורות שעברו שזכה לחתנים רבנן וגאוני הדור, היה ר' שרגא פייבל פראנק. חתניו היו הגאונים רבי משה מרדכי אפשטיין, רבי איסר זלמן מלצר, רבי ברוך יהושע הורביץ, ורבי שעפטיל קרעמר.

מרחן רבי איסר זלמן בהקדמת ספרו 'אבן האזל' מזכיר את חותנו ומכתירו בתור - "הרב המצוין בתורתו וצדקת פזרונו". בביתו נהגו לישב גאוני התורה, כמו רבי ישראל סלנטר, רבי יצחק בלזר, ה'חפץ חיים', רבי אלכסנדר משה לפידות, הסבא מנובהרדוק והסבא מסלבודקה. גדולי הדור אמרו עליו: "אם ייתן איש את כל הון ביתו באהבה שאוהב רבי שרגא פייבל את התורה - בוז יבזו לו".

על מעשה צדקותו מסופר רבות. הוא זה ששיקם את חצי מבתי העיר סלבודקה לאחר השריפה הגדולה. הוא היה משתדל ככל יכולתו להצניע ולהסתיר את מעשי הצדקה הרבים אשר עשה. כאשר סיפרו לו על תלמידי חכמים הנמצאים במצוקה ואין להם במה לפרנס את בני ביתם, היה ממלא עגלתו שקים ובהם שמן, אורז, קמח, תפוחי אדמה ועוד דברי מאכל, ולאחר הצות הלילה, בשעה שכולם ישנים, היה נכנס בשקט לביתם של הנצרכים ומכניס

לדירתם את שקי המזון מבלי שאיש יראה ויידע מי הנותן. לעתים היה רבי שרגא פייבל בא אל תלמידי חכמים עניים אשר ידע כי לא ירצו לקבל ממנו כסף במתנה, ואף הלוואה לא יהיו מוכנים לקחת, והיה אומר להם: "אנא עשו נא עמדי חסד, יש לי כרגע סכום גדול של כסף מזומן בביתי והנני חושש להחזיקו אצלי. קחו בבקשה חלק מהכסף והחזיקוהו אצלכם, הרי בביתכם אין חשש מפני גניבה. תוכלו אף להשתמש בו לצרכיכם, ואם ביום שאצטרך לכסף לא יהיה בידיכם להשיבו אין בכך כל רע, תחזירוהו לי בשעה שיהיה הדבר באפשרותכם".

כאשר היה עובר זמן רב ורבי שרגא פייבל לא בא לבקש את כספו, היו באים לביתו אותם אנשים כדי להחזיר לו את הפיקדון, ואז היה אומר להם: "עדיין אינני זקוק לכסף זה ואין לי היכן להחביאו, הכל יודעים שאני עשיר, ולכן בביתי הכסף פחות בטוח מפני גנבים ושודדים, ואילו לביתכם לא ירצו".

בדרך זו עזר הנדיב הגדול לתלמידי חכמים ולנצרכים, בצורה שנראתה להם כאילו הם אשר עשו לו טובה ולא הוא להם.

סיפרה בתו של הגרי"ח זוננפלד זצוק"ל מעשה שהיתה עדה לו בבית אביה בנעוריה. כידוע, הגרי"ח מסודר ודייקן היה. יום אחד התאחר מלחזור הביתה מתפילת שחרית, וכיון שידעו בני

סלבודקה כיום (בפולנית: Słobódka)

פנינים בשידוכים ממרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל

נעמד בחדר אברך בן תורה וביקש ברכה לפרנסה, עמד שם יהודי נוסף ששמע את הבקשה, התערב ושאל בקול: "אינני מבין, אנו מבקשים בברכת המזון 'ונא אל תצרכנו ה' אלוקינו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם כי אם לידי המלאה הפתוחה' - לא מתנה ואפילו לא הלוואה מגמ"ח כלשהו. אז איך אני אמור לחתן את הילדים שלי?"

רב אהרן לייב הגיב בכאב: "אתם יודעים מדוע אנשים אינם זוכים לסייעתא דשמיא בממונות? מדוע התפילה לפרנסה אינה מתקבלת? כי לא מאמינים מספיק שהקב"ה יכול לתת! האדם מתפלל, וכי בבד הוא מהרהר: 'נו, ואיך הקב"ה יתן לי באמת? אולי כך ושמה כך...' הגביה קולו: 'וכי אתה דואג להקדוש ברוך הוא?! וכי הוא צריך את העצות שלך?! הוא יודע לבד איך לתת לך! כן, כן, כן - בלי מתנת בשר ודם, ולא בהלוואתם, אלא מידי המלאה, הפתוחה, הקדושה והרחבה! רשימת תלמיד מובהק, מורם מעם.

היו לי בביתי ארבעה ילדים הממתינים לשידוך, התקופה הייתה לא קלה בכלל, המתח, הצער והתקווה. ולכן, בכל עת שנכנסתי לבית של רבינו, ביקשתי שיברך אותנו ואכן הוא נענה, ותמיד יצאתי עם ברכות חמות. ויהי היום, בשעה עשר וחצי לפנה"צ אני מקבל טלפון, "ראש הישיבה קורא לך" הגעתי בזריזות, קשה לתאר את מה שחוויית.

רבנו שכב במיטה והתיישבתי לידו. הוא נקב בשמי כקורא לי לאמר: יענקב, כל היום אתה בוכה על המצב, תאמר לי: בעז"ה הילדים שלך יתחתנו אבל מה יהיה עם הבטחון שלך? מה יהיה? מתי תגדל? עד מתי אתה תישאר אותו דאגן. מה עם האמונה שלך? מה עם יראת השמים שלך? האם אתה משתדל לרכוש ולהשיג אותם (בתקופה זו)?

כרב הדואג לתלמידיו, הוא סער ורגש: בסוף הם יתחתנו, יהיו להם ילדים, נחת וכל טוב, ואתה לא תתקדם, תישאר אותו נער (בדרגתך הפחותה)!!

כך במשך כעשרה רגעים לא הניח לי וחזר באזניי על דברי חז"ל בענין יוסף הצדיק ועוד בענייני אמונה בטחון וקרבת אלוקים: וכי אתה רוצה להשאר א גארנישט? הרי לגבי הילדים, בסוף הכל יבוא על מקומו בשלום, אבל מה איתך? וכי מי שמונע מבנו שידוך חייב מיתה?

"הבחור הזה באמצע שידוך, אחרי 3 פגישות נודע ששלושה אחים של המשודכת ירדו מן הדרך" - סיפר יהודי שנכנס עם בחור ישיבה.

רבי אהרן לייב עצר את שטף דיבורו של השואל, בקול של תמיהה: "שלוש אחים ירדו מהדרך, כיצד נודע לכם הדבר? על ידי השכנים"

(בביטול) "שכנים רואים אחד שיוצא לרחוב בלא מגנבת וחליפה ומיד מחליטים, זה לא נקרא בירור..."

"ועל הצד שזה אמת?"

"גם לבן הארמי היה אח של רבקה אימנו"
המשיכו ושאלו: והרי חז"ל אמרו לבדוק באחיה.

"היום הם לא מחמת הבית, וממילא אין ראה מהאחים ומהבית. (כמדומה שאמר כן בשם הסטייפלער).
הם ניסו להקשות ולהתעקש: שמא דווקא בימים ההם של רבקה אמנו ע"ה, שלא הייתה אפשרות יותר טובה ניתן היה לקחת כזה שידוך ולא כיום, וגם יש לומר שהזיווגים של ה'אבות' הקדושים שאנ..."

למרות דבריהם רב אהרן לייב נותר בדעתו: שידוך שהיה וכתוב בתורה הקדושה, בא להורות לנו.

השואלים יצאו. אך אבוי, הם שכחו להציג את עיקר השאלה, שאכן הבחור מצד עצמו היה מעוניין להמשיך, כיוון שלדעתו הבת היא עם יראת שמים באמת, אבל הבעיה העיקרית, שאביו הוא זה שמתנגד שלא להתקדם עם השידוך בשום אופן, ולכן נכנסו לשאול.

הם לא הרחיקו, ורב אהרן לייב פנה לנכד ששימש אותו, ושאל: האם אחד שמונע שידוך של בנו או בתו הוא חייב מיתה?

הנכד: "מדוע שיהא חייב מיתה, הרי אינו לא 'רוצח' ולא 'רודף' ומדוע שיתחייב מיתה?!"

הסבא הסביר לו את צדדי שאלתו: הרי במדרש כתוב שאליעזר עבד אברהם בבואו לקחת את השידוך לרבקה, בא מלאך החליף ונתן את האוכל עם הסם לבתואל ומת, וא"כ קשה מדוע הרגו אותו, שאמנם לא רצה לתת את רבקה, וכי חייב מיתה בגלל כך, בסך הכל היה מעוניין למנוע את השידוך...?

המשך בעמוד הבא <<<

הרה"ק ה'בית ישראל' זי"ע אמר בשם הגה"ק רבי חיים מבריסק זי"ע, על הכתוב בפרשתנו (כד, יז-כ) "וירץ העבד לקראתה... ותמהר... ותרחץ עוֹד", מה שהוזכרו כאן לשונות של ריצה ומהירות, היינו משום שאליעזר התפלל 'הקרה נא לפני היום' ונתקבלה תפילתו, וכבר היה זה 'לעת ערב', לכן היה צורך שיתנהל הכל במהירות ובחפזון כ'קפיצת דרך', ריצת העבד, מהירות רבקה וכדו' - בכדי שיגמר הדבר בכי טוב, 'בעתו ובזמנו' ללא עיכוב רגע אחד...

למדים אנו לדידך, שבהגיע אדם לפרק 'האיש מקדש' ועליו לשדך את בנו ובתו שכבר הגיעו פרקם, לא יתבלבל ולא יאמר 'אנה אני בא', איני יודע מה לעשות ולא לפנות, אלא - אין לו להישען ולסמוך רק על אביו שבשמים ו'באמונתו יחיה', שבהגיע הרגע הנכון יעלה השידוך ויתקשר בקשר של קיימא במהירות וכהרף עין...

הגה"ק מקוז'גלוב זי"ע מביא את דברי הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זי"ע בפרשתנו, שלכן עשה הקב"ה נסים לאליעזר עבד אברהם בדרכו לשידוכי יצחק אבינו שקפצה לו הארץ, וכי"ו. לרמז לדורות עולם שכל שידוך ושידוך שבא לידי גמר והתקשרות, הוא בדרך נס ופלא מידי שמים.

אם נתבונן נראה שבעצם ה'שידוך' הראשון מששת ימי בראשית היה כשה'חתן' היה בכלל בתרדמה... "ויאמר ה' אלוקים לא טוב היות האדם לבדו... ויפל ה' אלוקים תרדמה על האדם וישן" (בראשית ב, ח-א), ויש שאמרו שע"ד הרמז בא זה ללמדנו,

שלמרות שהרבה פעמים מתעקש אדם לומר "רצוני דווקא בשידוך פלוני", או לאידך גיסא פעמים שיאמר "שידוך זה... אין בכלל על מה לדבר...", לכן אמר הקב"ה לאדם: "אני אשיג לך את הזיווג ההגון לך, אפילו עליך תרדמה ובמצב הזה אציג לפניך זיווגך, וכזה ראה וקדש", וכמו שרגילים לומר - "אל תעזור ואל תפריע...".

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: מעשה בבחור בן טובים וירא שמים שלמד באחת מהישיבות המפורסמות בארץ ישראל, אך משום-מה לא הצליח למצוא את זיווגו. וכך עברו הימים מיום ליום ומחודש לחודש כשבלבו נשבר בקרבו מחמת מצבו הקשה.

לקראת שבת אחת החליטו בני הישיבה לשבות בשב"ק במירון, סמוך ונראה לציון של הרשב"י. אותו בחור הצטרף ונסע עמם, אך במשך כל השבת הסתגר בחדרו כשהוא שקוע בצערו ולא עלה לציון אפילו פעם אחת. רק במוצאי שבת נתעורר בו רצון לפקוד את הציון בטרם יחזור לישיבה.

ואכן, בהגיעו אצל הציון פתח באמירת תהילים בהשתפכות הנפש ובדבקות עצומה, עד שלאחר כמה שעות גמר את כל ספר התהילים. כשחיפש את חבריו התברר לו שהם לא המתינו וחזרו לישיבה. אין לו ברירה והוא מבין שעליו לחזור לישיבה בכוחות עצמו. אך כיוון שלא היה לו כסף פנה לביתו של אחד מתושבי מירון, סיפר לו מה שקרה וביקש שילווהו כסף להוצאות הדרך, וכדי שלא יחשוש שמא לא יחזיר לו את ההלוואה - נתן לו את מספר הטלפון של ראש הישיבה כדי שיוכל לברר עליו.

בעה"ב שוחח עמו על דא ועל הא למשך זמן-מה ולאחר מכן הלווה לו כפי בקשתו ופטרנו לשלום.

היהודי שהתפעל מאוד מאצילותו של הבחור מיהר להתקשר לראש הישיבה וסיפר לו שכך וכך היה מעשה, ובירר אצלו 'מה טיבו' של הבחור, כי בת יש לו שהגיעה לפרקה וברצונו לברר אצלו על אותו בחור.

ראש הישיבה הרבה והפליג בשבחו של הבחור בתורה ובמידות טובות. מיד שלח הלה שדכן שידבר עם אבי הבחור להציע את השידוך, וכעבור יומיים שברו צלחת בשמחת התנאים בשעה טובה ומוצלחת בבית אבי הכלה בעיה"ק מירון. מתברר למפרע שתפילתו במוצאי יום מנוחה הרקיעה שחקים ועל ידה זכה לישועה הגדולה. ולא עוד, אלא אף בעיני בשר ראה שבגלל שהאריך בתפילתו באותה שעה, זכה לראות מיד בישועתו... שהרי איחרו גרם לו לפגוש את חותנו לעתיד... (באר הפרשה)

הכרת הטוב

ויקד האיש וישתחו ליהוה. ויאמר ברוך יהוה אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי אדני. (כד, כו-כז)

חז"ל אומרים (תנחומא שמות ה): כל הכופר בטובתו של חברו סופו שיכפור בטובתו של הקב"ה. ואם אנחנו רוצים להתרגל להכיר טובה ולהודות לקב"ה, הדרך היא ע"י ההרגל להכיר טובה

לבריות. ובאמת לא לחינם גדולי ישראל במשך הדורות מאד הקפידו להכיר טובה למטיבים עמהם.

סיפר הגה"צ רבי ראובן קרלינישטיין זצ"ל: שמעתי מעשה נורא מפי בעל המעשה, יהודי תלמיד חכם. אותו יהודי הייתה לו ישיבה בשיכון ה' בבני ברק, ופעם אחת כשנכנס למרן הרב שך פנה אליו הרב שך וביקש: "היות ואצלכם בישיבה לומד בחור פלוני, רצוני שיהיה לו 'מלמד פרטי' - אברך שילמד איתו בחברותא, ואני אשלם לאברך ההוא בכל ראש חודש".

ראש הישיבה אכן השיג אברך חשוב שהחל ללמוד עם הבחור בקביעות, והסיפור נמשך כמה חודשים. בכל ראש חודש נכנס האברך בעצמו לרב שך לקבל את הכסף, אך לא הייתה לו העזה להתעניין ולשאול - הלא יש בחורים רבים בישיבה, מדוע נקשר הוא דווקא לבחור ההוא? במה הוא מיוחד?

עד שפעם אחת הזדמנה הזדמנות. בראש חודש אחד הוא נכנס לביתו של ראש הישיבה לקחת את הכסף, ומצא מולו בית מלא רבנים ועסקנים בנושא שעומד ובווער על הפרק. אמרו לו: "אין אפשרות להיכנס לחדר". פנה לגבאי ואמר: "לא שאני צריך את ראש הישיבה, ראש הישיבה צריך אותי..."

אמר לו הגבאי: "מה אתה מדבר שטויות, כלום אינך רואה שאין אפשרות להיכנס, העולם מתהפך בפנים..."

לא, אז לא. יצא ושב לביתו. אחרי כמה ימים מקבל האברך שיחת טלפון מבית הרב שך, שראש הישיבה ממתין לו ומחפש אותו. הגיע האברך לשם. שאל אותו ראש הישיבה: "מדוע לא באת בראש חודש, הרי יש לך קביעות לבוא?"

אמר לו האברך: "הייתי".

- "אבל לא נתתי לך שך, מדוע לא נכנסת?"

- "כי הבית היה כאן כמרקחה, היו הרבה עסקנים, ולא נתנו להיכנס".

- "מה? לא נתנו לך להיכנס?!" כאב לו הלב. הרב שך הרגיש לא טוב עם זה, ואמר לו: "אם כך אפצה אותך. ראשית כל, שב קצת".

האברך הבין מיד שזו שעת הכושר, וכי הרב שך מעוניין לדבר אתו, לכן שאל מיד: "מה ראש הישיבה נטפל דווקא לבחור הזה ולוקח את הדברים ללב? מי הוא הבחור?"

השיב לו ראש הישיבה: "אני חייב לו הכרת הטוב".

- "הכרת הטוב לבחור?!"

- "לא לבחור ממש, אלא לסבתא של הבחור שעשתה עמי חסד. ואספר לך: הייתי בחור בישיבה בחוץ לארץ. ישבתי ולמדתי והייתה לי חולצה אחת בלבד לשבת וליום חול. מרוב שימוש נעשה בה חור. מה עושים כשיש חור? מתקנים. אחרי כמה ימים נהיה חור גדול יותר... חיברתי טלאי על גבי טלאי. בזמן קצר נהיה מצב שרק השרוולים נותרו שלמים. אבל היה קשה לכבס את החולצה כאשר יש רק אחת."

מה עשיתי? היה לי מקום בגג, שם כיבסתי את החולצה כל יום שישי בבוקר, ושם על הגג המתנתי עד שהיא תתייבש. כך כל יום שישי.

הייתה איזו אשה שראתה שאני ממתין על הגג עד שהחולצה תתייבש, היא באה והביאה לי שתי חולצות! בשבילי זה היה כזה לוקסוס - שתי חולצות חדשות!"

"חלפו עשרות שנים, הלכתי וברירתי ונודע לי כי יש לה נכד בישיבה שלכם, ואם כן זו הזדמנות להכיר טובה... החלטתי לשכור לו מלמד פרטי כהכרת הטוב לסבתא שלו". (יחי ראובן)

"אולי לא תלך האשה" (כד לט)

"אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארוך, ואין ארוך מדבק בברוך" (רש"י).

המשגיח הגר"ש וולבה זצ"ל שיגר מכתב לאחד מידידיו, והוא מדגיש בפתח האיגרת שהדברים נכתבים בהיותו במטוס, בדרכו מציריך שבשווייץ למדינה אחרת באירופה.

בין הדברים הוא מציין, שבעת הטיסה היה לו פנאי להתבונן בדבר פלא: הנה אני נמצא עכשיו במטוס, הגומא מרחקים גדולים במהירות רבה עד מאד. והרי יש גם רכבות הנקראות 'רכבות מהירות', ובכל זאת אין כל השוואה בין מהירותו של המטוס ליכולת מהירותה של הרכבת, גם זו המהירה ביותר. מדוע?

הרי גם הרכבת היא כלי נסיעה מהיר, והראיה שהיא נקראת 'רכבת מהירה', ומדוע, אפוא, היא אינה מצליחה להדביק את מהירותו של המטוס, גם אם לא יהיה זה המטוס המשוכלל ביותר? ותירץ המשגיח, שהסיבה לכך היא שהרכבת לא התרוממה מעל הארץ... פסי הרכבת נסללים על האדמה, ואילו נתיבי

<<< המשך מעמוד 2

שקט של יראת כבוד שרר בחדר, הנכד ראה בכך כעין רוח הקודש, שלמרות ששכחו לומר לו, הוא מתחיל לדבר על העניין...

חלפו שניות נוספות ומרן המשיך: באמת אינו מחויב מיתה, אלא, דע לך מ'קען נישט שטערן דער אויבערשטער, = אי אפשר לעמוד בדרכו של הקב"ה, ומי שעומד בדרכו כביכול, הרי שאינו כאן... ושמה תאמרו שדווקא במקרה ההוא כך - כיון שבא למנוע את השידוך של האבות הקדושים, לא, כי אם כן מדוע סיפרו לנו חז"ל מעשה זה, אם אינו נוגע למעשה כלום... הנכד שאל מיד: "האם לומר לאבי הבחור, את מה שקרה עם בתואל וכו'?"

"אל תפחידו אותי, הוא יחשוב שאני מקלל אותו חס וחלילה" - אמר רב אהרן לייב כמבהיר שאכן לומר להם שיהיו נחרצים למען השידוך, אבל ללא הפחדות מיתרות... נ.ב. השידוך נגמר למז"ט, והתברר, שרק אח אחד ירד מן הדרך, וגם הוא תודות לה' יתברך חזר בתשובה.

רק אין יראת ה' במקום והרגוני

אשה דתייה שלמדה במקומות חיצוניים וקיבלה תואר ד"ר, הסתפקה האם להתחתן עם פרופסור פלוני למדעי המדינה (דתי למחצה ולשליש), נודע לה על חכמתו של הרב שטיינמן מבני ברק ושלחה לשואלו, האם כדאי לה להתחתן איתו.

לאחר שהרב שטיינמן שמע בקצרה את הפרטים, השיב: "אם הוא ירא שמים, יכולה להנשא לו, ואין כוונתי ליראי שמים של תפילין דרבינו תם המובא בשו"ע או"ח סימן ל"ד שירא שמים יצא ידי שניהם - ויניח גם תפילין דרבינו תם אלא שיהיה לו לפחות יראת שמים כזאת שבלעדיה זה פיקוח נפש לחיות איתו (ושתדע שחסרון ביראת שמים זה פיקוח נפש)".

היא לא ידעה בדיוק כיצד לבדוק יראת שמים, וגם לה לא היה רצון לכך - ולבחון לעומק את יראת השמים שלו, ובבחינה מהירה החליטה להתארס איתו - כיון שמצאה בו גיגונים נאים למכביר - ביחסי 'בין אדם לזולתו' בסבר פנים יפות ונעימות סביבתית בעת הפגישות ואחריהן, והבינה כי זה מוכיח גם על יראת שמים. הם התארסו.

לפני החתונה, שלחה שוב שיזכירו אותה בפני הרב שטיינמן. אמר רב אהרן-ליב לשליח (שהיה גם בפעם הראשונה): "כעת כבר אין לי מה לומר לה..."

כמה חדשים אחרי החתונה, בבוקרו של יום בהיר, התפתח ביניהם ויכוח, ותוך כדי הוויכוח, הוא חש בעלבון צורב על כך שאיננה מקבלת את דעתו - למרות שהוא פרופסור חשוב ונכבד ממנה ובכל זאת איננה מקבלת את דעתו, ובעיצומו של הכעס רצה לפגוע בה, וברגע האחרון ניצלה ממנו בסיוע השכנים שחילצו אותה מידי.

כשרוחה שבה אליה לאחר הסכנה. פתחה ואמרה: כמה גדולים עיני חכמים שהתירע בי לאמור שאם אין לו יראת שמים זה גובל בפיקוח נפש. כי גיגוני בין אדם לחבירו הם עד גבול מסויים עד שהוא חש פגוע, ואז העולם נחרב. "חשבתי כי גם אני חכמה, אבל כעת הבנתי שהחכמה אצל חכמי התורה".

כי רק אין יראת ה' במקום הזה והרגוני.

רשימת תלמיד. ח' אייר תשמ"ט: המתנתי בתור ובאה נערה ושאלה דרך הרבנית, שהציעו לה שידוך עם בחור שלא לומד אבל יש לו מידות טובות, האם להסכים? אמר לה רבנו: "מי אמר לך שיש לו מידות טובות? מי שלא לומד גם אין לו מידות טובות."

רשימה. שאלתי את רבניו (שבת פרשת שמיני, תשנ"ח). כיצד יתכן שיש הרבה אנשים חכמים בעולם ובכל זאת אוכלים טריפות ונבלות, שקצים ורמשים.

הוא לא ענה לי ישירות, אבל פתח את פיו לאמר: הפגם, הוא ברוחניות שלהם, שהם הופכים יותר ויותר - לגשמיים. ויכול להיות אדם פרופסור למתמטיקה - אבל נורא במידות.

"אבל רואים בין האנשים הללו כאלו שהם כן טובים עם החברים שלהם, ואת השנאה הם מפנים רק אלינו" - שאלתי. והשיב: כל זה נכון, עד שמכעיסים אותנו, אבל כשיכעס על מישהו יכול להרוג אותו... את החבר הטוב שלו.

באותם ימים, תלמיד נוסף שאלו: האם אין כזו מציאות למצוא אנשים יהודים שהם טובים מאוד בבין אדם לחברו, למרות שהם רשעים בבין אדם למקום?

תשובה: אדרבה, כך הם המינים והאפיקורסים, שרובם טובים בבין אדם לחברו, וזה כדי להטעות אחריהם, זה מעשה יצר כך כתב הגר"א בספר 'אבן שלמה'.

(מתוך הספר 'חכימא דיהודאי')

התעופה של כל המטוסים הם באוויר. ורק מי שמתרומם מעל הארץ, יש בידו להסיר את כל המגבלות ולהאיץ ולהגביר את מהירותו.

"מי שנמצא עדיין על הארץ", ציין המשגיח במכתבו, "נתון תחת מגבלות החומר, וגם אם יעשה כל מה שביכולתו, וימצא את כל כישוריו וכוחותיו, לא יגיע לדרגתו של מי ש'המריא', של מי שעושה את דרכו באוויר".

בוודאי שהמשגיח לא התכוון בדבריו אלה, להורות לשומעי לקחו שלא יצעדו על הארץ, אלא יתעופפו באוויר... כל דברי ההדרכה שלו, לכל מי שבא עימו במגע במשך עשרות השנים שהרביץ תורה ומוסר בעם ישראל, נסבו תמיד על העיקרון שאסור לפסוח ולקפוץ על שלבים, ושעבודת ה' צריכה להיעשות שלב אחר שלב.

במכתבו הנ"ל דיבר המשגיח על הנקודה אליה צריך לשאוף כל יהודי, על רום הפסגות שבו הוא צריך להימצא בכל מה שקשור לרצונו להדבק בבוראו.

עליו להתרומם מעל הקרקע, ולהעפיל גבוה-גבוה. כי אם יישאר על הקרקע, יקיפו אותו מגבלות שונות.

אישה גויה הגיעה לאחת השכונות החרדיות בירושלים, ונצפתה כמי שמסתובבת ברחובות השכונה, ועוקבת אחר הליכות התושבים. איש לא ידע מי היא, ולא יזו מטרה הגיעה לשכונה, ובשלב מסוים החלו אף לחשוש בה.

במשך כל השבוע היא הסתובבה ברחובות, ובשבת קודש - במיוחד. החל משעה לפני התקדש השבת, ועד צאתה, נראתה האישה הגויה מהלכת במשעוליה של השכונה החרדית, ומי שנתקל בה יכול היה להבחין שמראה היהוד של שמירת השבת, השביתה ממלאכה, לבושי המלכות של ההורים והילדים המהלכים יחדיו ברוגע ובשלוה - כל זה משפיע עליה בצורה מיוחדת.

בשלב מסוים היא הציעה את עצמה לעבודה, כעוזרת בביתה של אישה חשובה, מחנכת בסמינר, שלא

ראתה שום סיבה שלא לקבלה לעבודה. אלא שאז התבררו ונודעו הפרטים על סיבת בואה לירושלים, ומה היא בעצם, מחפשת כאן. האישה היא רכשה התמחות רבה בחקר תולדות העמים. היא התרכזה בעיקר בתולדות האומות האירופאיות, אבל יום אחד אמרו לה שיעד שלא תחקור את תולדות עם ישראל, לא עשתה ולא כלום... "לשם כך", יעצו לה, "כדאי לך להגיע לארץ ישראל, ולשהות בה מספר שבועות, עד שתצליחי לראות את מעלותיו של העם הזה".

מעניין, שהיועצים האירופאים אמרו לה, שאם היא מחליטה לממש את הצעתם, כדאי שתגיע לאחת השכונות החרדיות, ו'תשב' שם זמן ממושך. "באף מקום אחר לא תצליחי לזהות את יחודו של העם היהודי, כמו בשכונה חרדית", אמרו.

זו היתה סיבת בואה של האישה לשכונה הירושלמית. אבל כשראתה שהיא לא מצליחה ללמוד את הדברים ביסודיות, החליטה להשכיר את עצמה לעבודות בית, כדי שתוכל לעקוב יותר מקרוב אחר ההליכות המופלאות.

היא סיפרה למחנכת הסמינר, על התרשמותה והתפעלותה ממראות-ההוד השבתיים שנפרסו לנגד עיניה. "מה שעשה עלי רושם מיוחד במינו" - כך אמרה - "הם מלבושי הצניעות של הילדות, המתחנכות כבר מגיל קטן לשמור על צניעות המלבושים".

החוקרת- הגויה המשיכה לעבוד עוד תקופת-מה אצל המחנכת, ולמדה ממנה ומבני-ביתה דברים רבים, עד שהחליטה לשוב לארצה.

בהגיעה לשם, הודיעה האשה - שהיתה עשירה מאוד ובעלת אמצעים - על הסבת מקצועה, ומחוקרת ידועה ומפורסמת, היא הופכת ל...מנהלת בית ספר. היא הכריזה על פתיחתו של בית ספר חדש לבנות, בגילאי ה'סודי', עם תקנון מיוחד במינו...

סעיפי התקנון דברו על כך שהילדות חייבות להתלבש בצניעות, התקנון אף ניסח בפרטי-פרטים את אורך המלבושים וצורתם. סעיף נוסף בתקנון עסק ב'יום השבתון' של התלמידות, שבו אסור להן לבצע מלאכה, והבגדים שהן צריכות ללבוש ביום זה יהיו מכובדים יותר מהימים האחרים.

רוב אנשי העיר התייחסו לפרטי התקנון כאל סעיפים תימהוניים, אך כיוון שהמייסדת הציעה, במקביל, תנאים יוקרתיים לתלמידות שתקבלנה למוסד, רשמו הורים רבים את ילדותיהן לבית ספר זה.

לא כל תלמידה התקבלה למוסד החינוכי החדש. מי שלא ראתה את עצמה עומדת בתקנון המחמיר, נפסלה מראש, וגם מי שהתקבלה ונתפסה כשהיא עוברת על חוקי התקנון, סולקה מיידית מבית הספר. כאשר התלבטה המנהלת כיצד להתנהג בעניין פלוני, היה לה את מי לשאול... היא התקשרה אל המחנכת הירושלמית, ושטחה בפניה את הספק בו היא נמצאת.

אמנם, בית הספר ההוא נסגר לאחר תקופה קצרה...

הסיבה לכך היתה פשוטה מאוד: איזה ענין היה לגויים להלביש את בנותיהם בצניעות, רק מפני שהמנהלת דרשה את זה? נכון שהיא עצמה התפעמה מהמראות הללו

בירושלים, אבל הם, הורי התלמידות הגויות, השקועים עד צווארם בדברי טומאה, לא היו מוכנים להלביש את בנותיהן במלבושים כאלה!

הם גם לא היו מוכנים לשבות יום אחד בשבוע, בגלל 'שגעון' שתקף את המנהלת! הרי בכך הם מפסידים חלק מהפרנסה שלהם!

לכך גם לאחר ההצעות המפתות מצד הנהלת המוסד החינוכי, וה'בונוסים' שקיבלו התלמידות - למרות הכל, נסגר בית הספר מחוסר תלמידים...

ועכשיו בואו ונחשוב על ערכו ורום מעלתו של העם היהודי, בניו של הקב"ה, השומרים מזה אלפי שנים על כל הלכות הצניעות ועל קדושת השבת, ומקיימים את מצוותיו של אביהם שבשמיים, ועושים זאת רק מפני שהשי"ת ציווה! אשר קידשנו במצוותיו! (מתוך 'חשוקי חמד' /הגדה של פסח)

שוק מאה שערים ירושלים (או: سوق ميا شعاريم، القدس תלוי את מי שואלים...)

אנא הרבו בתפילה ולימוד תורה לרפואת האישה החשובה אורה בת ברכה בתושח"י

גם עלון זה ורבים נוספים עוצבו בסיוע התוכנות, והכלים המקצועיים לוורד. של מכוון כתר תורה. ליצירת קשר: 058-32-92-679 es0583292679@gmail.com

לקבלת העלון מידי שבוע במייל: aa0534153385@gmail.com

נתרם ע"י תלמיד חכם החפץ בעילום שמו

בחסות
כתשבת
כהילה
חנות המחשבים של גני אילון

מחירים הזלי זולים!!!
בארץ!!!
בדקו והשוו בעצמכם.
משלוח עד הבית!!!

אחריות
ביטוח
רשמי

יישוע
מקצועי

תיקונים
בשליטה

יישוע ותמיכה
מעולים

פתרונות
הגנה עשירים

תוכנות
ופיתוח פרטי

ציוד נלווה
וודו

תקנות
ותיקונים

מחיר
מחשבים

רחוב שבט אפרים 7, לוד (אחיסמך - גני אילון) | 058-32-92-679
שעות פתיחה: א'ה-00:20:15-20:00 יום ו' סגור (גמישות לתיאום מראש)